Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

26 päivänä huhtikuuta 2017*

Ennakkoratkaisupyyntö — Liikenne — Tieliikenne — Ajokortti — Direktiivi 2006/126/EY — 13 artiklan 2 kohta — Käsite ”ennen 19.1.2013 myönnetty oikeus ajamiseen” — Direktiivin täytäntöön panemiseksi annettu kansallinen lainsäädäntö — Henkilöiden, joilla ennen tämän lainsäädännön voimaantuloa on ollut oikeus mopon kuljettamiseen ilman ajokorttia, velvoittaminen hankkimaan ajokortti

Asiassa C-632/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Înalta Curte de Casație și Justiție (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin, Romania) on esittänyt 12.11.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 30.11.2015, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Costin Popescu

vastaan

Guvernul României,

Ministerul Afacerilor Interne,

Direcția Regim Permise de Conducere si Înmatriculare a Vehiculelor,

Direcția Rutieră ja

Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz sekä tuomarit E. Juhász (esittelevä tuomari), C. Vajda, K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Costin Popescu,

* Oikeudenkäyntikieli: romania

— Romanian hallitus, asiamiehinään R. H. Radu, O.-C. Ichim ja E. Gane,

— Slovakian hallitus, asiamiehenään B. Ricziová,

— Euroopan komissio, asiamiehinään L. Nicolae ja J. Hottiaux,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.11.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee ajokorteista 20.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY (EUVL 2006, L 403, s. 18) 13 artiklan 2 kohdan, luettuna yhdessä tämän direktiivin johdanto-osan viidennen perustelukappaleen kanssa, tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Costin Popescu ja toisaalta Guvernul României (Romanian hallitus), jota edustaa Secretariatul General al Guvernului (valtioneuvoston kanslia), Ministerul Afacerilor Interne (sisäasiainministeriö), Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor (ajokorttijärjestelmästä ja ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaava valtion viranomainen), Direcția Rutieră (tieliikenneviranomainen) ja Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor (ajokorttijärjestelmästä ja ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaava paikallisviranomainen) ja jossa on kyse henkilöiden, joilla on ollut oikeus kuljettaa mopoa ilman ajokorttia ennen Romanian lainsäädännön, jolla saatettiin direktiivi 2006/126 osaksi kansallista lainsäädäntöä, voimaantuloa, velvoittamisesta hankkimaan ajokortti voidakseen kuljettaa edelleen tällaista ajoneuvoa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 2006/126 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Ajokortteja koskevat säännöt ovat välttämättömiä yhteisessä liikennepolitiikassa, auttavat liikenneturvallisuuden parantamisessa, ja ne helpottavat sellaisten henkilöiden vapaata liikkuvuutta, jotka sijoittautuvat muuhun kuin ajokortin myöntävään jäsenvaltioon. – –”

4 Tämän direktiivin johdanto-osan viidennen perustelukappaleen mukaan sen ei pitäisi rajoittaa olemassa olevia oikeuksia ajamiseen, jotka on myönnetty tai saavutettu ennen direktiivin soveltamispäivää.

5 Kyseisen direktiivin johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Liikenneturvallisuuden vuoksi olisi säädettävä ajokortin myöntämistä koskevista vähimmäisvaatimuksista. Kuljettajantutkintoon ja ajokortin myöntämiseen liittyviä vaatimuksia on yhdenmukaistettava. Sitä varten on määriteltävä moottoriajoneuvon kuljettamiseen liittyvät tiedot, taidot ja käyttäytyminen ja laadittava kuljettajantutkinto näiden käsitteiden mukaan sekä määriteltävä uudelleen ajoneuvon kuljettamiseksi edellytettävää fyysistä ja henkistä suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset.”

6 Saman direktiivin johdanto-osan 13 perustelukappaleen mukaan mopoja koskevan ajokorttiluokan käyttöönotolla on tarkoitus parantaa liikenneturvallisuutta erityisesti nuorimpien kuljettajien osalta, koska tilastotietojen mukaan tieliikenneonnettomuuksiin joutuvat useimmin nuorimmat kuljettajat.

7 Direktiivin 2006/126 johdanto-osan 16 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”[Yhteisön ajokortista 29.7.1991 annetussa] direktiivissä 91/439/ETY [(EYVL 1991, L 237, s. 1)] määritelty ajokorttimalli olisi korvattava yhdellä ainoalla muovikorttimallilla. Tätä ajokorttimallia olisi samalla muutettava, koska käyttöön otetaan uusi mopoja koskeva ajokorttiluokka ja uusi moottoripyöriä koskeva ajokorttiluokka.”

8 Tämän direktiivin 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Ajokorttiluokat, niiden määritelmät ja alaikärajat”, säädetään seuraavaa:

”1. Edellä 1 artiklassa tarkoitettu ajokortti oikeuttaa kuljettamaan jäljempänä eriteltyihin luokkiin kuuluvia moottoriajoneuvoja. Ajokortti voidaan myöntää kussakin luokassa määritellystä alaikärajasta lähtien. Moottoriajoneuvolla tarkoitetaan kaikkia tiellä omalla käyttövoimalla liikkuvia moottorikäyttöisiä ajoneuvoja, lukuun ottamatta kiskoilla kulkevia ajoneuvoja.

2. mopot

AM-luokka

— kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä [ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta] 18. maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/24/EY [(EYVL 2002, L 124, s. 1)] 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määritellyt kaksi- tai kolmipyöräiset ajoneuvot, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 45 km/h (lukuun ottamatta niitä ajoneuvoja, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 25 km/h), ja direktiivin 2002/24/EY 1 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määritellyt kevyet nelipyörät;

— AM-luokan alaikäraja on 16 vuotta.

_ _”

9 Direktiivin 2006/126 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Ajokorttien myöntäminen, voimassaoloaika ja uusiminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Ajokortin myöntämiseen sovelletaan seuraavia edellytyksiä:

a) hakija on suorittanut hyväksytysti ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen ja teoriakokeen sekä täyttää terveydelliset vaatimukset liitteiden II ja III säännösten mukaisesti;

b) hakija on suorittanut hyväksytysti pelkän teoriakokeen, kun on kyse AM-luokan ajokortista; jäsenvaltiot voivat vaatia ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen suorittamista hyväksytysti ja lääkärintarkastusta tämän luokan osalta;

Tähän luokkaan kuuluvien kolmi- ja nelipyörien osalta jäsenvaltiot voivat vaatia ajotaitoa ja ajotapaa koskevaa erillistä koetta. AM-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen erottelemiseksi ajokorttiin voidaan merkitä kansallinen koodi.

_ _”

10 Direktiivin 2006/126 13 artiklassa, jonka otsikko on ”Vastaavuus muiden kuin yhteisön ajokorttimallin mukaisten ajokorttien kanssa”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltiot varmistavat komission suostumuksella ennen tämän direktiivin täytäntöönpanoa saatujen ajokorttien ja 4 artiklassa määriteltyjen luokkien vastaavuuden.

Jäsenvaltiot voivat komissiota kuultuaan tehdä kansalliseen lainsäädäntöönsä 11 artiklan 4, 5 ja 6 kohdan säännösten täytäntöönpanon edellyttämät muutokset.

2. Ennen 19. tammikuuta 2013 myönnettyä oikeutta ajamiseen ei voida mitätöidä tai millään tavalla muuttaa tämän direktiivin säännösten nojalla.”

11 Direktiivin 2006/126 16 artiklan, jonka otsikko on ”Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä”, 1 ja 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on yhtäältä annettava ja julkaistava direktiivissä lueteltujen säännösten, joihin kuuluvat sen 4 artiklan 1 ja 2 kohta, 7 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 13 artikla, noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 19.1.2011 ja toisaalta sovellettava näitä täytäntöönpanosäännöksiä 19.1.2013 lähtien.

Romanian oikeus

12 Yleisestä tieliikenteestä kiireellisenä annetun asetuksen nro 195/2002 muuttamisesta ja täydentämisestä annettua lakia nro 203/2012 (legea nr. 203/2012 pentru modificarea şi completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice; Monitorul Oficial al României, nro 760, 12.11.2012), jolla saatettiin tietyt direktiivin 2006/126 säännökset osaksi Romanian oikeutta, on sovellettu 19.1.2013 alkaen. Tällä lailla muutettiin yleisestä tieliikenteestä kiireellisenä annettua asetusta nro 195/2002 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice; Monitorul Oficial al României, osa I, nro 670, 3.8.2006; jäljempänä tieliikenneasetus nro 195/2002) ja sen soveltamisasetusta, sellaisena kuin se on hyväksytty hallituksen päätöksellä nro 1391/2006 (Hotărârea Guvernului nr. 1391/2006; Monitorul Oficial al României, partie I, nro 876, 26.10.2006).

13 Mainitun direktiivin täytäntöönpanon varmistamiseksi tieliikenneasetuksen nro 195/2002 soveltamisasetuksen 160 ja 161 §:n mopoja koskevat säännökset kumottiin.

14 Ennen lain nro 203/2012 voimaantuloa tieliikenneasetuksen nro 195/2002 soveltamisasetuksen 160 §:n 2 momentissa säädettiin, että ”henkilöt, joilla ei ole ajokorttia, saavat kuljettaa mopoja yleisillä teillä vain siinä tapauksessa, että he osoittavat suorittaneensa tieliikennesääntöjä koskevan koulutuksen oppilaitoksessa, jolla on lupa tarjota moottoriajoneuvon kuljettajakoulutusta”.

15 Ennen lain nro 203/2012 voimaantuloa soveltamisasetuksen 161 §:n 2 momentissa säädettiin, että ”pyöräilijöillä on yleisillä teillä liikkuessaan oltava mukanaan henkilötodistus ja mopojen kuljettajilla henkilötodistuksen lisäksi todistus tieliikennesääntöjä koskevan koulutuksen suorittamisesta sekä ajoneuvon rekisteröintitodistus”.

16 Tieliikenneasetuksen nro 195/2002 6 §:n 6 ja 21 kohdassa määritellään käsitteet ”moottoriajoneuvo” ja ”mopo”. Siinä tarkennetaan yhtäältä, että ”mopot – – katsotaan moottoriajoneuvoiksi”, ja toisaalta, että kevyet nelipyörät ”rinnastetaan mopoihin”.

17 Tieliikenneasetuksen nro 195/2002 20 §:n 1–3 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Moottoriajoneuvoja, raitiovaunuja, yksinomaan maa- ja metsätaloustöihin tarkoitettuja traktoreita tai moottorityökoneita yleisillä teillä kuljettavilla on oltava tähän tarkoitettu ajokortti.

2. Ajokortti myönnetään seuraavia ajoneuvoluokkia varten: AM – –.

3. Kuvaus edellä 2 momentissa tarkoitetuista ajoneuvoluokista, joita varten ajokortti voidaan myöntää, on liitteessä 1.”

18 Tieliikenneasetuksen nro 195/2002 liitteessä 1 luetellaan ajoneuvoluokat, joita varten myönnetään ajokortti sen 20 §:n 2 momentin mukaisesti. Mainitun liitteen a kohdassa määritellään ”AM-luokka” seuraavasti: ”mopot”.

19 Tieliikenneasetuksen nro 195/2002 23 §:n 1 ja 9 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Moottoriajoneuvoa – – saavat kuljettaa yleisillä teillä ainoastaan henkilöt, joilla on voimassa oleva ajokortti siinä ajoneuvoluokassa, johon ajoneuvo kuuluu, tai joilla on korvaava asiakirja, joka osoittaa, että heillä on oikeus liikkua ajoneuvolla yleisillä teillä.

– –

9. Ajokorttitutkintoon sisältyy hakijan tietoja mittaava teoriakoe ja ajotaitoa ja ajotapaa mittaava käytännön koe kunkin ajokorttiluokan vaatimusten mukaisesti. AM-luokkaa koskevassa käytännön kokeessa selvitetään ainoastaan ajotaito tähän tarkoitukseen järjestetyillä suljetuilla alueilla. Ajokortin myöntämisedellytyksistä säädetään asetuksella.”

Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymys

20 Popesculla on todistus Aixam-merkkisen L6e-luokkaan kuuluvan kevyen nelipyörän rekisteröinnistä sekä mopon kuljettamiseen yleisillä teillä liittyviä tieliikennesääntöjä koskevan koulutuksen suorittamisesta annettu todistus. Mainitut asiakirjat, jotka toimitettiin hänelle vuonna 2010, oikeuttivat hänet kuljettamaan kyseisen kaltaista ajoneuvoa tieliikenneasetuksen nro 195/2002 soveltamisasetuksen, sellaisena kuin se oli voimassa ennen 19.1.2013, 160 ja 161 §:n mukaisesti.

21 Romaniassa mopojen ja niihin rinnastettavien ajoneuvojen kuljettamiseen yleisillä teillä on 19.1.2013 alkaen vaadittu ajokortti lain nro 203/2012, jolla muutettiin tieliikenneasetusta nro 195/2002 tiettyjen direktiivin 2006/126 säännösten saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä, nojalla.

22 Popescu teki Curtea de Apel Bucureștissa (Bukarestin ylioikeus, Romania) useita kansallisia viranomaisia vastaan valituksen, jossa hän vaati, että hänelle ennen 19.1.2013 myönnetty oikeus kuljettaa mopoa yleisillä teillä tunnustetaan tämän määräpäivän jälkeenkin ilman, että hänen pitäisi täyttää lisämuodollisuuksia tai -menettelyjä, ja että toimivaltainen viranomainen velvoitetaan antamaan hänelle tämän oikeuden osoittava asiakirja. Valituksensa tueksi Popescu väitti, että lailla nro 203/2012 annettu uusi lainsäädäntö on mainitun direktiivin säännösten vastainen.

23 Koska Popescu esitti myös tieliikenneasetuksen nro 195/2002 tiettyjen säännösten, sellaisina kuin ne ovat muutettuina lailla nro 203/2012, perustuslainvastaisuutta koskevan väitteen, Curtea de Apel București saattoi asian Curtea Constituțională:n (perustuslakituomioistuin, Romania) käsiteltäväksi.

24 Curtea Constituțională hylkäsi perustuslainvastaisuutta koskevan väitteen perusteettomana 5.12.2013 antamallaan tuomiolla, koska se katsoi, ettei sillä ole toimivaltaa tulkita unionin oikeussääntöjä vaan tämä tehtävä kuuluu yksin unionin tuomioistuimelle ja että Popescun tarkoittamat kansalliset oikeussäännöt ovat Romanian perustuslain mukaisia.

25 Edellä mainitun ratkaisun nojalla Curtea de Apel București määräsi, että Popescun valitus jätetään tutkimatta.

26 Popescu valitti Înalta Curte de Casație și Justiție:en (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin) ja väitti, etteivät lain nro 203/2012 säännökset vastaa direktiivin 2006/126 johdanto-osan viidettä perustelukappaletta ja 13 artiklan 2 kohtaa, jonka mukaan ennen 19.1.2013 myönnettyä oikeutta ajamiseen ei voida mitätöidä tai millään tavalla muuttaa tämän direktiivin säännösten nojalla.

27 Inspectoratul General al Poliției Române (Romanian poliisin yleinen tarkastusvirasto) väitti, että tieliikenneasetukseen nro 195/2002 lailla nro 203/2012 tehdyillä muutoksilla, joiden nojalla mopojen kuljettajat velvoitettiin hankkimaan ajokortti, oli tarkoitus parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää mopoille aiheutuvien liikenneonnettomuuksien määrää ja seurauksia asettamalla vaatimus, jonka mukaan mopojen kuljettajien on hankittava tarvittavat teoreettiset tiedot ja käytännön taidot suorittamalla asianmukainen koulutus.

28 Înalta Curte de Casație și Justiție on näin ollen päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Saako Romanian valtio direktiivin 2006/126 nojalla säätää sellaisiin mopojen kuljettajiin, joilla on virallinen asiakirja, joka antoi heille oikeuden kuljettaa tällaisia ajoneuvoja yleisillä teillä ennen 19.1.2013, kohdistuvasta velvollisuudesta hankkia ajokortti, joka edellyttää samankaltaisen kokeen/tutkinnon suorittamista kuin se, josta on säädetty muiden moottoriajoneuvojen osalta, jotta he voisivat kuljettaa tällaisia ajoneuvoja mainitun päivän jälkeenkin?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään etenkin, onko direktiivin 2006/126 säännöksiä, erityisesti sen 13 artiklan 2 kohtaa, tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, joka on annettu tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä ja jossa lakkautetaan oikeus kuljettaa mopoa ilman ajokorttia, jonka myöntäminen edellyttää samankaltaisen kokeen tai tutkinnon suorittamista kuin se, joka vaaditaan muiden moottoriajoneuvojen kuljettamiseen.

30 Mainitun direktiivin 13 artiklan 2 kohdassa säädetään, että ennen 19.1.2013 myönnettyä oikeutta ajamiseen ei voida mitätöidä tai millään tavalla muuttaa tämän direktiivin säännösten nojalla, ja sen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todetaan, ettei direktiivin pitäisi rajoittaa olemassa olevia oikeuksia ajamiseen, jotka on myönnetty tai saavutettu ennen direktiivin soveltamispäivää.

31 Tästä Popescu väittää, että kun direktiivi 2006/126 saatettiin osaksi Romanian oikeutta säätämällä laki nro 203/2012, ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjä olemassa olevia oikeuksia ajamiseen ei voitu rajoittaa. Popescun mukaan tämän direktiivin 13 artiklan 2 kohtaa pitäisi tulkita siten, että siinä tarkoitetaan kaikkia jäsenvaltiossa myönnettyjä ajolupia, vaikka niistä ei olisi annettu virallista asiakirjaa, eikä pelkästään ajokortin tai vastaavan asiakirjan antamalla aineellisen muodon saaneita lupia.

32 Popescu perustaa nämä toteamukset muun muassa tämän säännöksen romaniankielisen version sanamuotoon, jossa on ilmaisu ”drept de conducere acordat”, joka sisältää sanan ”drept”, jolla viitataan tavallisesti itse oikeuteen eikä asiakirjaan, jolla myönnetty oikeus todistetaan, sekä sanan ”acordat”, jonka merkitys on kirjaimellisesti ”annettu” tai ”myönnetty” ja joka voi tarkoittaa sekä oikeutta että asiakirjaa, jolla tämä oikeus todistetaan.

33 Sitä vastoin – kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 42 kohdassa – ranskankieliseen versioon sisältyvän ilmauksen ”droit de conduire délivré” (myönnetty oikeus ajamiseen) kirjaimellisen tulkinnan, erityisesti ilmaisun ”délivré” (myönnetty) tavanomainen merkitys huomioon ottaen, perusteella direktiivin 2006/126 13 artiklan 2 kohdan sanamuodon voitaisiin katsoa tarkoittavan, että ainoat oikeudet, joita direktiivin vaatimukset eivät tämän säännöksen perusteella koske, ovat ennen 19.1.2013 saadut nimenomaiset ajo-oikeudet, jotka perustuvat virallisesti ja yleensä yksittäisellä hallintotoimella myönnettyyn asiakirjaan.

34 Direktiivin 2006/126 13 artiklan 2 kohdan eri kieliversioiden välillä näyttäisi siis olevan eroja.

35 On muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jossakin kieliversiossa käytettyä unionin oikeuden säännöksen sanamuotoa ei voida käyttää tämän säännöksen ainoana tulkintaperusteena eikä sille voida antaa etusijaa muihin kieliversioihin nähden. Unionin oikeuden säännöksiä on nimittäin tulkittava ja sovellettava yhtenäisesti ottaen huomioon kaikki Euroopan unionin virallisilla kielillä laaditut versiot. Unionin oikeuden säädöksen erikielisten versioiden poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on tulkittava sen lainsäädännön systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös on (tuomio 28.7.2016, Edilizia Mastrodonato, C-147/15, EU:C:2016:606, 29 kohta ja tuomio 22.9.2016, Breitsamer und Ulrich, C-113/15, EU:C:2016:718, 58 kohta).

36 Ensiksi direktiivin 2006/126 systematiikasta on todettava, että direktiivissä otetaan käyttöön yhtenäinen yhteisön ajokorttimalli, jolla korvataan jäsenvaltioissa käytössä olevat eri ajokorttimallit, ja luodaan uusi mopoja koskeva ajokorttiluokka. Sen 4 artiklassa vahvistetaan ja määritellään eri ajokorttiluokat, joiden vastaavuudet kunkin jäsenvaltion määrittelemien omien ajokorttiluokkien kanssa jäsenvaltioiden on vahvistettava (ks. vastaavasti tuomio 26.4.2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, 40 kohta).

37 Tässä yhteydessä unionin tuomioistuin on jo todennut, että mainitun direktiivin 13 artiklan, jonka otsikko on ”Vastaavuus muiden kuin yhteisön ajokorttimallin mukaisten ajokorttien kanssa” ja jossa on ilmaisu ”myönnetty oikeus ajamiseen”, tarkoituksena on pelkästään säännellä kysymys, joka koskee ennen tämän direktiivin täytäntöönpanoa saatujen oikeuksien ja siinä määriteltyjen eri ajokorttiluokkien vastaavuuksia (ks. vastaavasti tuomio 26.4.2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, 41 kohta) eli jäsenvaltion määrittelemien eri ajokorttiluokkien ja direktiivistä 2006/126 johtuvien ajokorttiluokkien vastaavuuksia.

38 Tästä oikeuskäytännöstä seuraa, että kyseinen säännös koskee vain aikaisempien ajokorttien ja uuden yhtenäisen yhteisön ajokorttimallin välisiä vastaavuuksia.

39 Tälle toteamukselle saadaan tukea direktiivin 2006/126 valmisteluasiakirjoista, joista ilmenee, että tämän direktiivin 13 artiklan 2 kohta on lisätty Euroopan parlamentin aloitteesta ja että parlamentti perusteli sen lisäämistä sillä, ettei ”vanhojen ajokorttien vaihtaminen” missään tapauksessa saa johtaa saavutettujen oikeuksien menettämiseen tai rajoittamiseen niin, että ajokortin haltija menettää tiettyyn ajoneuvoluokkaan aikaisemmin myönnetyn ajoluvan tai että myönnettyä lupaa rajoitetaan (ks. vastaavasti tuomio 26.4.2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, 42 kohta).

40 Toiseksi direktiivin 2006/126 tarkoituksesta on muistutettava, että sen päämääränä on erityisesti liikenneturvallisuuden parantaminen, kuten sen johdanto-osan 2, 8 ja 13 perustelukappaleissa todetaan.

41 Tämän direktiivin johdanto-osan toisen perustelukappaleen mukaan ajokortteja koskevat säännöt nimittäin auttavat liikenneturvallisuuden parantamisessa. Mainitun direktiivin johdanto-osan kahdeksannen perustelukappaleen mukaan ”liikenneturvallisuuden vuoksi olisi säädettävä ajokortin myöntämistä koskevista vähimmäisvaatimuksista”. Direktiivin johdanto-osan 13 perustelukappaleen mukaan ”mopoja koskevan ajokorttiluokan käyttöönotolla on tarkoitus parantaa liikenneturvallisuutta erityisesti nuorimpien kuljettajien osalta, koska tilastotietojen mukaan tieliikenneonnettomuuksiin joutuvat useimmin nuorimmat kuljettajat”.

42 Tältä kannalta on niin, että vaikka mopot eivät kuuluneet direktiivin 91/439 soveltamisalaan, direktiivissä 2006/126, jolla se on korvattu, on laajennettu soveltamisalaa ja otettu käyttöön ajokorttivaatimus tämäntyyppisille ajoneuvoille.

43 Jäsenvaltioilla on 19.1.2013 alkaen velvollisuus ottaa käyttöön uusi mopoja koskeva ajokorttiluokka direktiivin 2006/126 16 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla, joissa säädetään, että jäsenvaltiot soveltavat mainitun direktiivin näiden säännösten täytäntöön panemiseksi annettuja säännöksiä. Tällaiset

ajokortit myönnetään direktiivin 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti hakijoille, jotka ovat suorittaneet hyväksytysti teoriakokeen ja, jos kansallinen lainsäätäjä niin päättää, läpäisseet hyväksytysti käytännön kokeen ja/tai lääkärintarkastuksen.

44 On kiistatonta, että tämän vaatimuksen, jolla velvoitetaan mopojen kuljettajat hankkimaan teoreettiset tiedot ja mahdollisesti käytännön taidot, tarkoituksena on parantaa liikenneturvallisuutta. Lisäksi – kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 54 kohdassa – tarve hankkia ajokortti ennalta mahdollistaa sen, että mopojen kuljettajiin sovelletaan, kun on kyse tieliikennelainsäädännön rikkomisesta, ajokorttien poisottamista, määräaikaista peruuttamista, uusimista tai lopullista peruuttamista koskevia kansallisia säännöksiä.

45 Kuten Romanian ja Slovakian hallitukset ovat huomautuksissaan perustellusti esittäneet, direktiivin 2006/126 13 artiklan 2 kohdan tulkitseminen sillä tavoin, että siinä kielletään jäsenvaltioita tiukentamasta ennen 19.1.2013 voimassa olleita edellytyksiä oikeudelle kuljettaa mopoa yleisillä teillä, olisi näin ollen este unionin lainsäätäjän tavoittelemalle tieliikenneturvallisuuden parantamiselle.

46 On siis todettava, että direktiivin 2006/126 sekä systemaattisesta että teleologisesta tulkinnasta johtuu, että direktiivin 13 artiklan 2 kohta liittyy vain ajokortin ja sitä vastaavien virallisten asiakirjojen, joissa nimenomaisesti annetaan niiden haltijalle ajo-oikeus, hallussapitoon.

47 Pääasian tosiseikkojen osalta unionin tuomioistuimella olevista asiakirjoista ilmenee, että Popesculle oli ennen 19.1.2013 myönnetty lupa ajaa Romaniassa ajoneuvolla, joka kuuluu mopojen luokkaan, mopoauton, joka rinnastetaan mopoon, rekisteröintitodistuksen ja mopon kuljettamiseen yleisillä teillä liittyviä tieliikennesääntöjä koskevan koulutuksen suorittamisesta annetun todistuksen haltijana. Koska hänellä ei ole ajokorttia tai vastaavaa asiakirjaa, hän ei siis voi vedota mainitun direktiivin 13 artiklan 2 kohdassa säädettyyn suojaan saadakseen Romanian toimivaltaisen viranomaisen myöntämään hänelle oikeuden kuljettaa mopoautoa edelleen julkisilla teillä ilman, että hän täyttäisi lisämuodollisuuksia, ja antamaan hänelle virallisen, tämän oikeuden osoittavan asiakirjan.

48 Edellä esitetyillä perusteilla kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2006/126 säännöksiä, erityisesti sen 13 artiklan 2 kohtaa, on tulkittava siten, etteivät ne ole esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, joka on annettu tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista oikeutta ja jossa lakkautetaan oikeus kuljettaa mopoa ilman ajokorttia, jonka myöntäminen edellyttää samankaltaisen kokeen tai tutkinnon suorittamista kuin se, josta on säädetty muiden moottoriajoneuvojen kuljettamisen osalta.

Oikeudenkäyntikulut

49 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Ajokorteista 20.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY säännöksiä, erityisesti sen 13 artiklan 2 kohtaa, on tulkittava siten, etteivät ne ole esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, joka on annettu tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista oikeutta ja jossa lakkautetaan oikeus kuljettaa mopoa ilman ajokorttia, jonka myöntäminen edellyttää samankaltaisen kokeen tai tutkinnon suorittamista kuin se, josta on säädetty muiden moottoriajoneuvojen kuljettamisen osalta.

Allekirjoitukset